

ПОНЯТТЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ

Тетяна Вахонсева,
доцент кафедри трудового права та права соціального
забезпечення Київського національного університету імені
Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук, доцент

У статті досліджено основні категорії права інтелектуальної власності, проаналізовано деякі термінологічні проблеми понятійного апарату права інтелектуальної власності, встановлено певні невід'ємні характеристики об'єктів. Аналізуючи основні юридичні ознаки об'єктів права інтелектуальної власності, автор особливу увагу звертає на такі поняття як «інтелектуальний продукт», «творчий результат», «інтелектуальна власність» і визначає їх зміст та можливість використання у якості термінів права інтелектуальної власності.

Ключові слова: інтелектуальна власність, інтелектуальна діяльність, творчість, творча діяльність, інтелектуальні права

Інтелектуальна діяльність людини та її результати останні десятиліття відіграють у нашій державі все більшу роль, і не тільки у духовній сфері, а також у матеріальному виробництві. Поряд із традиційними об'єктами майнового товарообігу з'явилися нові об'єкти власності та товарообігу — інтелектуальні продукти, що є результатом інтелектуальної творчої діяльності людини. Сьогодні інтелектуальні продукти, що раніше розповсюджувалися поза ринком, стали одним з найбільш цінних товарів ринкового обігу. При цьому предметом на товарному ринку є не власне інтелектуальний продукт, а права на нього, що мають охоронятися та захищатися нормами права. Регулювання ринкових відносин здійснюється нормами різних галузей права, але значну частину відносин товарообігу регулює цивільне та господарське право. Виникнення нових видів товару потребує особливостей правового врегулювання порядку виникнення права власності на відповідні об'єкти, закріплення порядку їх

використання та розпорядження ними. Отже, низка особливостей інтелектуального продукту, як об'єкта права зумовила виникнення авторського права і суміжних прав та права промислової власності. Дослідження чинного законодавства вказує на наявність значних термінологічних проблем визначення основних понять права інтелектуальної власності; відсутність єдиних та однозначних підходів до виявлення основних характеристик об'єктів права інтелектуальної власності. Крім цього, місце права інтелектуальної власності та його структурних частин залишається не повністю визначеним у загальній системі права.

Вищезазначене вказує на необхідність подальшого теоретичного дослідження поняття права інтелектуальної власності та його складових, особливо з огляду на розпочатий в Україні процес інтеграції до законодавства європейських країн. У науці відповідні проблеми досліджувалися такими вченими як Ю. Бошицький, В. Дозорцев,

Н. Коршунов, Н. Мироненко, О. Орлюк, О. Святоцький, О. Сергєєв, І. Спасибо-Фатеєва, О. Харитонова та ін.

Метою пропонованого дослідження є вивчення основних особливостей об'єктів права інтелектуальної власності та їхніх відмінності від об'єктів речового права, встановлення термінологічних проблем застосування основних понять і категорій права інтелектуальної власності.

Авторське право та суміжні права і право промислової власності є складовою права інтелектуальної власності, котре, своєю чергою, є значною складовою частиною цивільного права. Як відомо, цивільне право є комплексною галуззю права, що має багатовікову історію та регулює важливі суспільні відносини, пов'язані з реалізацією майнових і особистих немайнових прав. Отож, предметом цивільного права є майнові відносини, пов'язані з ними особисті немайнові відносини, а також інші особисті немайнові відносини. При цьому майнові відносини регулюються більшою частиною норм цивільного права, мають свої характерні ознаки, критерії поділу, особливості реалізації та методи застосування норм, що їх регулюють. Найбільш характерними ознаками майнових відносин вважаються: їхній товарно-грошовий, вартісний характер; самостійність і автономність організаційно-майнового статусу учасників майнових відносин; юридична рівність учасників цивільних майнових відносин тощо. Одним з найбільш поширених у науці цивільного права є поділ майнових відносин на відносини власності та відносини у сфері товарообігу. Саме такі відносини становлять основну частину предмета цивільного права та мають усі вищеперелічені юридичні ознаки [1, 17].

Майнові відносини власності включають до свого складу відносини, пов'язані з реалізацією прав на інтелектуальну власність. Більше того, майнові відносини товарообігу також

можуть охоплювати відносини, пов'язані з реалізацією майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, що є при цьому товаром. Однак характерні риси й особливості відносин, пов'язаних зі створенням, використанням і відчуженням прав на результати інтелектуальної, творчої, розумової діяльності мають стільки відмінностей від інших класичних цивільно-правових відносин, що був виявлений окремий предмет регулювання відносин інтелектуальної власності та виділена, відповідно, нова галузь права — *право інтелектуальної власності*.

При розгляді права інтелектуальної власності як окрему галузь права у правовій науці немає єдиної позиції щодо місця зазначененої галузі в системі права. Поширені концепція існування поряд з основними профільними, процесуальними галузями права також спеціальними і комплексними галузями права, що мають ознаки вторинних утворень у правовій системі, поєднують норми, що регулюють відносно різні за характером та юридичною природою відносини та створюються для спеціалізованого регулювання певних відносин на основі вже наявних галузевих правових систем. При дослідженні норм права інтелектуальної власності можна знайти ознаки його як спеціальної галузі права, а також ознаки комплексності, що вказує на можливість віднесення до комплексних галузей права. Однак, беручи до уваги те, що при регулюванні відносин інтелектуальної власності застосовуються загальні цивільно-правові принципи, методи й інші механізми їхнього правового регулювання, можна говорити, що право інтелектуальної власності є *підгалуззю цивільного права*, але зі своїм особливим специфічним саме для цієї сфери регулювання суспільних відносин предметом. Варто відразу зазначити, що основною відмінністю права інтелектуальної власності від речового права власності є особливоюсті їхніх об'єктів.

ТЕОРІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Цивільний кодекс України у загальній частині серед інших об'єктів цивільного права визначає результати інтелектуальної, творчої діяльності (ст. 177). Книга четверта ЦК України присвячена регулюванню відносин інтелектуальної власності та має назву «Право інтелектуальної власності». У ст. 418 ЦК України визначає, що право інтелектуальної власності — «це право особи на результати інтелектуальної, творчої діяльності або на інший подібний об'єкт права інтелектуальної власності, визначений Цивільним кодексом та (або) іншими законодавчими актами».

Право інтелектуальної власності у суб'єктивному значенні тотожне речовому праву власності та полягає у належності власнику інтелектуальних прав можливості володіти, користуватися та розпоряджатися відповідним об'єктом. Однак, з огляду на наявну різницю між об'єктами речового права та права інтелектуальної власності, відповідні права трансформовані в дещо інші категорії права. Так, характерною рисою права власності на об'єкти інтелектуальної діяльності є творче походження цих об'єктів і виключність прав на них, що полягає у виключному праві суб'єкта (власника) дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності іншим особам; перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, зокрема й забороняти таке використання.

Право інтелектуальної власності становлять не тільки майнові права, а також особисті немайнові права інтелектуальної власності, зміст яких щодо певних об'єктів права інтелектуальної власності визначається законодавством. Це також є відмінною рисою права інтелектуальної власності від права власності.

До об'єктів права інтелектуальної власності віднесені літературні та художні твори; комп'ютерні програми; компіляції даних (бази даних);

виконання; фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення; наукові відкриття; винаходи, корисні моделі, промислові зразки; компонування (топографії) інтегральних мікросхем; раціоналізаторські пропозиції; сорти рослин, породи тварин; комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення, комерційні таємниці тощо.

Досліджуючи поняття права інтелектуальної власності, необхідно звернути увагу, на необхідність його відмежування від поняття «інтелектуальна власність» та «інтелектуальна діяльність». Більше того, при дослідження об'єктів права інтелектуальної власності, також досить часто застосовується термін «творча діяльність», оскільки творчість є передумовою створення об'єкта права інтелектуальної власності та в більшості випадків одним з основних критеріїв для виникнення права інтелектуальної власності.

Творча діяльність — це цілеспрямована пошукова діяльність людини, результатом якої є щось якісно нове, з притаманною йому неповторністю, оригінальністю та суспільно-історичною унікальністю. Творчість властива людині, тому що передбачає творця — суб'єкта творчої діяльності, яким може бути тільки людина [2, 500]. Крім цього, творчість притаманна кожній людині та може проявлятися в усіх сферах її життя, а широке коло видів такої діяльності зумовлює, своюю чергою, і багатоманітність її результатів. Творчість умовно поділяють на духовну, тобто творчість переважно гуманітарного спрямування (література, мистецтво, архітектура, фотографія, наукові твори тощо) та науково-технічну творчість (винаходи, корисні моделі, промислові зразки тощо) [1, 800].

Творчість є інтелектуальною діяльністю людини, що приводить до створення нею якісно нового результату, що вирізняється неповторністю, оригінальністю, можливо й унікальні-

стю, а якщо цим результатом є нові технології, тож і ринковою привабливістю їх впровадження у новому продукті [3, 14].

Якщо створення таких об'єктів права інтелектуальної власності, як літературні та художні твори, винаходи, корисні моделі, промислові зразки тощо безпосередньо пов'язані із творчою діяльністю людини, то створення комерційного найменування, географічного зазначення походження товару, торговельної марки практично не пов'язане з творчістю.

Інтелектуальна діяльність — це свідома, раціональна, осмислена діяльність людини шляхом використанням розуму, результатом якої є дослідження законів природи, створення творів науки, літератури, мистецтва, здійснення осмисленої практичної діяльності в різних сферах суспільного життя. Тож, інтелектуальна діяльність передбачає здійснення саме розумової раціональної діяльності, що в більшості випадків передбачає і творчу діяльність.

Відповідно до такого визначення інтелектуальної діяльності можна вказати на те, що воно не збігається з поняттям «творча діяльність». Так, як зазначають деякі дослідники інтелектуальної власності, творча діяльність завжди вказує саме на новизну результату діяльності, тоді як словосполучення «інтелектуальна діяльність» підкреслює спосіб здійснення — раціональні, логічні умовиводи, а тому визначення всіх результатів творчої діяльності через поняття результатів інтелектуальної діяльності є термінологічно неточним [4, 22]. Тим паче є випадки створення результатів творчості не в результаті інтелектуальної діяльності, наприклад, людиною, яка внаслідок хвороби не може раціонально мислити, але навіть поза своєю волею створює той або той новий оригінальний творчий продукт.

Більшість об'єктів права інтелектуальної власності створюються в ре-

зультаті саме інтелектуальної творчої діяльності, проте, як бачимо, ці поняття не можна ототожнювати та необхідно звернути увагу, що творчість — це необов'язковий критерій віднесення результату людської діяльності до об'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти права інтелектуальної власності є різними за зовнішньою формою, внутрішнім змістом, характером, призначенням тощо, навіть об'єкти однієї групи та виду, що безпосередньо є результатом творчої діяльності людини, мають різний характер новизни, оригінальності, суспільної корисності. Законодавством практично неможливо формалізувати всі ці критерії для характеристики об'єктів права інтелектуальної власності. Тож різні за ступенем оригінальності та новизни об'єкти охороняються однаковими правовими способами та засобами.

Право на створені результати інтелектуальної, творчої та іншої подібної діяльності людини у вітчизняній і міжнародній науці та практиці називають інтелектуальною власністю. Цей термін успішно використовується у національному законодавстві, наприклад, визначаючи зміст інтелектуальної власності суб'єктів права інтелектуальної власності. Так, у загальному визначенні *інтелектуальна власність* розглядається як права на результати розумової діяльності людини в науковій, художній, виробничій та інших сферах, які є об'єктом цивільно-правових відносин у частині права кожного володіти, користуватися та розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності [5, 105].

Інтелектуальна власність є правом власності на інтелектуальний продукт. Право власності є одним із основних інститутів будь-якої системи права, що становить сукупність правових норм, які закріплюють і охороняють належність майна (речей) тим або тим особам чи колективам та засновані на цьому повноваження влас-

ТЕОРІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ника щодо володіння, користування та розпоряджання цим майном. Інтелектуальні продукти як результати інтелектуальної, творчої діяльності відрізняються від речей як об'єктів права власності. Така відмінність простежується у способах створення, призначенні, подальшому оцінюванні, витратах на створення тощо. Отже, суб'єкт права власності на інтелектуальний продукт має право на володіння, користування, розпоряджання своєю інтелектуальною власністю, проте ці правомочності суттєво відрізняються від правомочностей суб'єкта права власності на річ. І ці відмінності зумовлюються специфічними особливостями, сутністю та призначенням результатів інтелектуальної, творчої діяльності як інтелектуального продукту, що є об'єктом інтелектуальної власності. Так, для права інтелектуальної власності такими об'єктами завжди є нематеріальні об'єкти — результати інтелектуальної, творчої діяльності.

У юридичній літературі трапляються твердження, що термін «інтелектуальна власність» поєднує в собі два повністю протилежних елементи: цілком матеріальне поняття власності й ідею як продукт духовної діяльності людини. Тож маємо з позиції формальної логіки нульове поняття. Ідеї як результати інтелектуальної діяльності мають тільки творця, але не мають власника, а власність, відповідно, не може складатися з ідей [6, 20].

Термін «інтелектуальна власність», на наш погляд, відображає саме особливості результатів інтелектуальної, творчої діяльності як об'єктів цивільного права та вказує на особливості їх створення, користування та розпоряджання. Якщо у праві власності держава насамперед захищає інтереси особистості, що на законних підставах привласнила той або той матеріальний об'єкт, то в праві інтелектуальної власності захищаються інтереси творця інтелектуального продукту, чий

статус привласнити неможливо. Об'єкт права власності (річ) має обмежений строк існування, що пов'язано з його матеріальним походженням, а стосовно інтелектуальних продуктів, то їх існування у часі є безстроковим. Хоча існування права власності є безстроковим, а існування права інтелектуальної власності обмежується чітко визначеними законодавством строками, після спливу яких інтелектуальний продукт стає суспільним надбанням народу.

Як зазначив відомий дослідник права інтелектуальної власності В. Дозорцев, для прав на результати матеріального виробництва вирішальне значення має право власності на умови та передумови їх створення. Для прав на результати інтелектуальної діяльності вирішальне значення мають інші фактори — праця творця та його особистість, особливо якщо об'єктом є результати творчості [7, 89].

Інтелектуальна власність може розглядатись як економічна та як юридична категорія. Як економічна категорія інтелектуальна власність розглядається як складова її один з різновидів капіталу, що має відповідні ознаки капіталу та водночас відтворює властиві лише їйому (інтелектуальному капіталу) особливості. Інтелектуальний капітал — це продукт, який може бути перетворений на прибуток і оцінений. Таким чином, інтелектуальна власність є складовою інтелектуального капіталу та виконує функцію визначення належності результату інтелектуальної (творчої) діяльності, що втілений у певну об'єктивну форму (авторський твір, винахід, товарний знак тощо).

Інтелектуальна власність як юридична категорія є сукупністю включчих прав як особистого, так і майнового характеру на результати інтелектуальної та насамперед творчої діяльності, а також на деякі інші прирівняні до них об'єкти, конкретний перелік яких встановлюється законом.

давством відповідної держави з урахуванням прийнятих нею міжнародних зобов'язань [8, 19].

Беручи до уваги специфіку відносин, пов'язаних з реалізацією прав особи на результати інтелектуальної творчої діяльності, можна виокремити предмет і метод права інтелектуальної власності, що вказує на існування права інтелектуальної власності як окремої юридичної дисципліни.

Предметом права інтелектуальної власності є особисті немайнові та майнові відносини, що виникають між суб'єктами права з приводу визнання, реалізації та правової охорони і захисту цих прав.

Правове регулювання відносин інтелектуальної власності здійснюється за допомогою методів регулювання цивільних відносин. Одним з основних є договірний метод правового регулювання. Однак його профільне застосування не виключає у багатьох випадках здійснення імперативного регулювання відносин інтелектуальної власності. Деякі дослідники інтелектуальної власності вказують на те, що особливістю метода права інтелектуальної власності є надання державою певним особам тимчасової монополії на використання відповідних нематеріальних благ (приватними виробниками товарів і послуг), що проявляється у встановленні державою для всіх третіх осіб заборони використання таких благ без згоди особи, яка має таку монополію (автор, ліцензіар) [9, 66].

Отже, право інтелектуальної власності не є монопольним предметом цивільного законодавства, хоча цивільно-правові конструкції та підходи відіграють значну роль у регулюванні відносин інтелектуальної власності.

Результати інтелектуальної діяльності охороняються різними галузями права та, відповідно, різноманітними засобами і способами. Охорона та захист суб'єктів права інтелектуальної власності здійснюється також норма-

ми трудового, податкового, адміністративного, кримінального й інших галузей права. Значний уплів на регулювання відносин інтелектуальної власності здійснюють норми міжнародного права.

Система права інтелектуальної власності, як уже зазначалося, складається з авторського права та суміжних прав та права промислової власності. Досліджуючи різні види об'єктів права інтелектуальної власності й особливості їх законодавчого регулювання, можна також виокремити такі основні інститути права інтелектуальної власності: інститут авторського права та суміжних прав; інститут патентного права; інститут права на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту; інститут права на компонування інтегральної мікросхеми; інститут права на раціоналізаторську пропозицію; інститут права на сорти рослин та породи тварин; інститут права на комерційну таємницю.

Отож, право інтелектуальної власності є складною комплексною підгалуззю цивільного права, що має свій предмет, особливі методи правового регулювання та систему, до якої належать порівняно самостійні правові інститути.

Підсумовуючи вищевикладене, можна дійти таких **висновків** і висловити низку пропозицій:

1. Законодавче визначення особливостей правового регулювання відносин інтелектуальної власності має базуватися на термінологічному розмежуванні поняття «інтелектуальний продукт», «результат інтелектуальної діяльності», «творчий результат» тощо й «об'єкт права інтелектуальної власності». Якщо мова йде про правове регулювання відносин інтелектуальної власності, то термінологічно правильним є застосування саме терміна «об'єкти права інтелектуальної власності» і, відповідно, враховуючи структуру права інтелекту-

ТЕОРІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

- альної власності, — «об'єкти авторського права», «об'єкти суміжних прав», «об'єкти права промислової власності».
2. Визначаючи основні характеристики об'єктів права інтелектуальної власності, насамперед такі, як їхній творчий характер, створення в результаті інтелектуальної розумової діяльності, потрібно не змішувати ці поняття та чітко визначати їх наявність при створенні того чи того об'єкта права інтелектуальної власності, в результаті чого мають формуватися різні підходи до формування способів правової охорони різних за походженням об'єктів права інтелектуальної власності.
 3. Необхідно чітко розмежовувати поняття «інтелектуальна власність» та «право інтелектуальної власності», тому що інтелектуальна власність — це термін не юридичного спрямування; у праві інтелектуальної власності слід використовувати поняття «право власності на інтелектуальний продукт» як об'єкт права інтелектуальної власності.
 4. Право інтелектуальної власності як окрема галузь права, що має власний предмет і особливості методів правового регулювання, має насамперед відображати відмінність від права власності як інституту цивільного права, тобто сутністю права інтелектуальної власності має бути не тільки закріплення основних характеристик об'єктів галузі, а визначення особливостей володіння, користування, розпоря-
- дження правами на ці об'єкти й особливостей їх правової охорони.
5. Пріоритетним у регулюванні відносин інтелектуальної власності має бути визначення належного суб'єкту відносин права та його всеобщий захист.
- Отож, у майбутньому необхідним є більш чітке визначення загальних рис всіх об'єктів права інтелектуальної власності, юридичне закріплення їхніх визначальних характеристик, що надасть змогу віднести той або той новий інтелектуальний продукт до об'єктів права інтелектуальної власності. Зміст і структура кожного інституту права інтелектуальної власності має містити систему прав, що будуть відображати особливості володіння, користування, розпоряджання належними особам правами на об'єкти права інтелектуальної власності. Особливості правової охорони та захисту суб'єктів права інтелектуальної власності повинні бути більш детально закріплені у спеціальних нормах, тобто нормах не тільки цивільного, адміністративного чи кримінального права, а в нормах саме права інтелектуальної власності. ♦

Список використаних джерел

1. Цивільне право України: загальна частина : підручник / за ред. О. В. Дзері, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданіка. — 3-те вид., перероб. і допов. — К.: Юрінком Інтер, 2010. — 976 с.

2. *Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика : наук.-практ. вид. : у 4 т. / за заг. ред. О. Д. Святоцького. — Т. 1: Право інтелектуальної власності / С. О. Довгий, В. С. Дробязко, В. О. Жаров та ін. ; за ред. В. М. Литвина, С. О. Довгого. — К. : Ін Юре, 1999. — 500 с.*
3. *Цивільний кодекс України : науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використання позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). — Т. 6: Право інтелектуальної власності / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатеєвої. — Х. : ФО-П Лисяк Л. С., 2011. — 592 с. — Серія «Коментарі та аналітика».*
4. *Опарина М. В. Авторское право в системе интеллектуальной собственности и ответственность за нарушение авторских прав : дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / М. В. Опарина; Российский государственный институт интеллектуальной собственности. — М., 2002. — 153 с.*
5. *Гордієнко С. Г. Захист інтелектуальної власності в Україні в сучасних умовах : курс лекцій / С. Г. Гордієнко. — К. : Гранмна, 2011. — 480 с.*
6. *Интеллектуальная собственность (Права на результаты интеллектуальной деятельности и средства индивидуализации) : учеб. пособие / под. общ. ред. Н. М. Коршунова. — М. : Норма, 2008. — 400 с.*
7. *Дозорцев В. А. Творческий результат: система правообладателей / В. А. Дозорцев // Вестник Высшего Арбитражного Суда РФ. — 2002. — № 11. — С. 88–93.*
8. *Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации : учебник / А. П. Сергеев. — Издание второе, переработанное и дополненное. — М. : ПРОСПЕКТ, 1999. — 752 с.*
9. *Бурлаков С. Ю. Правовое регулювання відносин інтелектуальної власності (предмет і метод) / С. Ю. Бурлаков // Форум права. — 2013. — № 3. — С. 65–69.*

Надійшла до редакції 02.11.2015 р.

Вахонева Т. Понятие права интеллектуальной собственности и его составляющие. В статье исследованы основные категории права интеллектуальной собственности, проанализированы некоторые проблемы применения терминов права интеллектуальной собственности. Определены отдельные неотъемлемые характеристики объектов. Анализируя основные юридические признаки объектов права интеллектуальной собственности, автор особенное внимание уделяет таким понятиям, как «интеллектуальный продукт», «творческий результат», «интеллектуальная собственность» и определяет их содержание и возможность использования в качестве терминов права интеллектуальной собственности.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность, интеллектуальная деятельность, творчество, творческая деятельность, интеллектуальные права

Vahonieva T. The concept of intellectual property rights and its components. In the article the main categories of intellectual property right were investigated, some terminological problems of the conceptual apparatus of intellectual property right were analyzed and separate inherent characteristics of the objects were determined.

Copyright and related rights and industrial property rights are the part of the intellectual property right which is the part of civil law. In the regulation of intellectual property relations, the general civil law principles, methods and other mechanisms of their legal regulation are applied, therefore intellectual property right can be considered a sub-branch of civil law, but with its own specific for this sphere of regulation of social relations subject. The main difference of the intellectual property right from the proprietary right is the peculiarities of their objects.

It was found out that intellectual property right in the subjective sense is identical to the proprietary right and lies in belonging to the owner of intellectual rights the possibility to own, use and dispose of the corresponding object. A characteristic feature of property right to the objects of intellectual activity is the origin of these objects and exclusivity of the rights on them, which lies in the exclusive right of the subject to authorize the use of the object of intellectual property to other people; to prevent an unauthorized use of the object of intellectual property right, including prohibiting such use.

The necessity of distinguishing the concept of «intellectual property right» from the concept of «intellectual property» and «intellectual activity» was determined. During the study of the objects of intellectual property right the term «creative activity» is often used, because creativity is a prerequisite for the creation of the objects of intellectual property right and in most cases is one of the main criteria for the emergence of intellectual property right.

It was determined, that the majority of the objects of intellectual property right are created as a result of intellectual creative activity, however these concepts cannot be considered the same and creativity is an optional criterion of referring the result of human activity to the objects of intellectual property right. It is almost impossible to formalize all these criteria regarding the characteristics of certain objects of intellectual property right through law. Because of this objects with different degrees of originality and novelty are protected by the same legal ways and means.

The result of the research is the conclusion concerning the need for a clearer definition of the general features of all objects of intellectual property right, legal confirmation of their defining characteristics that will enable to refer this or that new intellectual product to the objects of intellectual property right. The content and structure of each institute of intellectual property right should include a system of rights that will reflect the peculiarities of possession, use and disposal by the appropriate people of the rights of the objects of intellectual property right.

Key words: intellectual property, intellectual activity, creativity, creative activity, intellectual rights